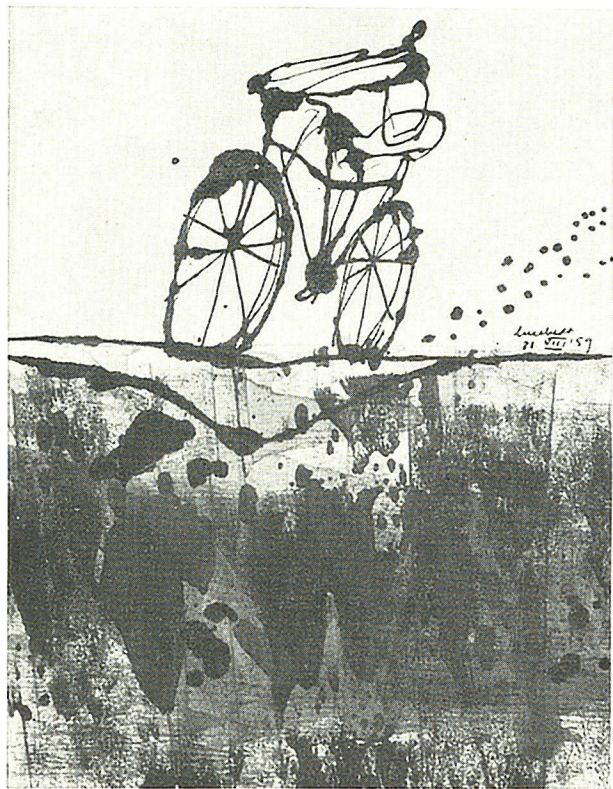

oktober '68

kunstwerk van de maand

Het afgebeelde kunstwerk is
geëxposeerd in de afdeling
„Kunst na 1850”,
Maliebaan 42. (Buslijn 3)

Lucebert

(Lubbe Swaanswijk geb. 1924):
„fiets”, gewassen O.l. inkt-
pentekening, 27 x 21 cm, 1959.
Inv.nr. 13159

Lucebert maakte na 1949 naam als experimenteel dichter en graficus. Hij behoort met Appel, Constant en Corneille tot de Cobragroep, die ca. 1950 de kunst zocht te vernieuwen door aan het scheppingsproces meer belang toe te kennen dan aan zijn eindresultaat. Dit was niet zo nieuw als de Cobraïsten meenden: Rembrandt doet wezenlijk hetzelfde, als hij bij ingeving met driftige pennehaal een schijnbaar slordige krabbel op het papier werpt, waarmee hij nochtans trefzeker dynamisch een mens typeert. Of een chinees kunstenaar die met enkele inktvegen zodanig bamboe penseelt dat men het windgesuis in de halmen meent te vernemen. Het spreekt vanzelf dat bij zulk spelenderwijs tekenen of schilderen, waarbij men vaak tevoren niet weet wat men gaat maken, en allerminst een af en gaaf kunstwerk bedoelt, het resultaat afhangt van de begaafdheid, vruchtbare verbeelding, rijkdom aan invallen bij de kunstenaar, die ook minstens de rudimenten van het handwerk moet beheersen. Dat deze speels halfabstracte, sterk op ingevingen uit het onderbewuste afgaande werkwijze ook knoeiers en meelopers de kans van hun leven geeft moeten overtuigde Cobraïsten wel op de koop toe nemen. Werk dezer laatsten valt op door originele vondsten en goede kleurstelling, resp. zwart-witverdeling. Doch men doet het onrecht indien men er een doorwrochtheid van eist die het niet bedoelt te geven. Evenmin kan men verwachten dat Luceberts „fiets” aan de definitie van een rijwiel als eenpersoons tweewielig voertuig voldoet, praktisch berijdbaar zonder dat ongelukken zijn te vrezen. De fietsvorm ontstond hier veeleer uit het samenspel van associërende geest met tekenende hand, terwijl hij strepen, kurven en inktmoppen op het papier zette. Naast het afgebeelde werkstuk, dat de grafische kant van Lucebert toont, geven wij hieronder ook een fragment uit een stukje poëzie van zijn hand, getiteld „vlek als levenswerk”:

„niets beters dan in het teken van deze vlek
verwissen verknippen oplossen vervagen vervangen
in verwarring voortbouwen doordrenken slopen en opstaan
zuil gevestigd op put
aardverschuivingen
de pudding van het brein
gaat verdragen aan met de karbonade van het hart.”